

Plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Anpassad grundskola på Egebyskolan, 24/25

Beslutad av utbildningsnämnd. 2019-09-16/§ 109: Plan- Rev. 2022-08-16

Diarienummer: UTB/2019:169

Dokumentansvarig nämnd: Utbildningsnämnden

Dokumentansvarig tjänsteperson: (roll): Utbildningsstrateg

Vision Policy Strategi Plan

Innehåll

1. Sammanfattning	3
2. Inledning	3
3. Plan för Anpassad grundskola på Egebyskolan läsåret 24/25	4
Trivsel- och trygghetsskapande insatser	4
Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen	5
Uppföljning av målen från föregående läsår	6
Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering	8
Analys av kartläggningen	8
Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet	9
Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett	11
4. Ansvar och uppföljning	12
Ansvarsförhållanden	12
Uppföljning	12

1. Sammanfattning

Barn och elever ska skyddas mot både kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Arbetet har sin utgångspunkt i denna förvaltningsövergripande plan, som också fungerar som en mall där respektive förskola/skola fyller i vissa delar som är specifika för den egna verksamheten.

2. Inledning

Bestämmelser om åtgärder mot diskriminering och trakasserier finns i diskrimineringslagen. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske utifrån [skrivningar på diskrimineringsombudsmannens webbplats](#).

Alla verksamheter som regleras i skollagen är skyldiga att vidta åtgärder för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Dessa bestämmelser finns i skollagens sjätte kapitel. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske som finns på [skolverkets webbplats](#).

Planen ska uppdateras varje år, senast den 15 oktober för innevarande läsår.

Planen handlar om hur förskolor och skolor jobbar och vilka mål och insatser de arbetar med under året. Det beskrivs också hur man har kommit fram till vilka ämnen som är aktuella för just den förskolan eller skolan under innevarande läsår, samt information om hur anmälan och utredning av misstänkta kränkningar går till. Det finns även instruktioner och information på Mint om förebyggande och åtgärdande trygghetsarbete som främst riktar sig till personal.

3. Plan för Anpassad grundskola på Egebyskolan läsåret 24/25

Trivsel- och trygghetsskapande insatser

I skolan och förskolan görs många åtgärder och insatser för att öka trivsel och trygghet och allas lika möjligheter och därmed också minska risk för framtida kränkningar, trakasserier och diskriminering. Det är viktigt att arbeta för att barn, elever, vårdnadshavare och personal återkommande får möjlighet att reflektera kring normer, värderingar och relationer. Arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering ska präglva valet av arbetsformer, aktiviteter, läromedel och annan utrustning.

Trivsel- och trygghetsskapande insatser kan t ex vara värdegrunds- och temadagar, elevrådsarbete, trivselskapande arbete i klass, hur gruppindelningar och placeringar görs, trygghetsskapande rast-/ uteaktiviteter, schemaläggning, insatser som förbättrar arbetsmiljön, färgkodningar av olika slag, hälsosamtalen, trygghetsteamens arbete, genomgång av läromedel mm

Anpassad grundskola på Egebyskolan

- Trygghetsteam som arbetar utifrån "Plan mot kränkande, behandling, trakasserier och diskriminering" på ett främjande, förebyggande och åtgärdande sätt.
- Rutiner kring anmälan och åtgärder vid kränkning, diskriminering eller trakasserier är väl kända av all personal.
- Samtliga klasser arbetar med ökad förståelse för, samt att kunna uttrycka, sina och andras känslor.
- Väl synliga rastpedagoger som cirkulerar på skolgården och uppehåller sig bland eleverna.
- Vi erbjuder eleverna rastaktiviteter varje dag.
- Riktade insatser mot elever som påtalar oro i särskilda sammanhang.
- Observationer och kartläggningar utifrån given frågeställning som exempelvis kommit upp på elevhälsoteam.
- Välgenomtänkta gruppindelningar/placeringar både i skolan och på fritids.
- Samtal förs kring elevens hela dag, skola och fritidshem.

- Handledning av EHT vid behov.
- Samverkan och deltagande i Egeby grundskolas trygghetsteam där årshjul sammankopplas med kommunens och årets uppmärksammade högtider och teman som t.ex. regnbågsvecka och rocka sockor.
- Kontinuerlig dialog mellan hem, skola och fritids. Därtill regelbundna utvecklingssamtal och föräldramöten.
- Skolsköterska har hälsosamtal med samtliga elever i årskurs 1, 4 och 7 där flera frågor berör känslan av att gå i skolan. Samtalen genomförs tillsammans med vårdnadshavare.

Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen

I arbetet mot kränkning, trakasserier och diskriminering ska samverkan ske med anställda i verksamhet och det ska framgå hur barn/elever involveras i arbetet. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Planen ska vara känd av alla berörda, både personal, barn/elever och vårdnadshavare.

Anpassad grundskola på Egebyskolan

- I kortfattad version presenteras planen på föräldramöte. Dialog förs i skolråd för anpassad grundskola.
- Efter vårens revidering presenteras planen på APT vid höstterminens uppstart då medarbetare involveras.
- Planen och dess mål följs upp i slutet av höstterminen.
- Trygghetsteamet går ut med en lokalt utformad trygghetsenkät under april till samtliga elever för att göra en kartläggning av nuläget.

Uppföljning av målen från föregående läsår

Anpassad grundskola på Egebyskolan

Delområde: Trygghet

Mål

Fler elever ska känna sig trygga under hela skoldagen

Mått (utgångsläge)

Utifrån trygghetsenkäten som genomfördes vt23 framkommer det att 88% av eleverna svarade positivt på hur de känner sig när de är i skolan.

Mått (målvärde)

Andelen elever som svarar positivt på hur de känner sig när de är i skolan ska öka.

Åtgärder

- Kartlägga orsakerna till att elever känner sig otrygga.
- Arbeta med känslor i syfte att förstå sina egna och andras känslor.
- Utveckla trygghetsteamet för anpassad grundskola.
- Planera med Egebyskolan inför skolövergripande aktiviteter.
- Vid behov ansöka om handledning av elevhälsoteamet.
- Undervisa i värdegrunden både i skolan och på fritids.
- Samverka pedagog-elev-vårdnadshavare.

Ansvarig

Trygghetsansvarig.

Resultat

Under läsåret utvecklade trygghetsgruppen, med stöd av rektor, EHT och övrig personal, trygghetsenkäten för anpassad grundskola på Egeby. En del av utvecklingen var att dela upp frågorna för att tydliggöra i vilka sammanhang eleverna känner sig trygga alternativt otrygga. Resultaten på frågorna avseende hur det känns att jobba i klassrummet, att ha rast ute på skolgården samt att vara i omklädningsrummet skiljer sig därmed åt. Eleverna har vidare fått öva på att utvärdera olika situationer under läsåret, där ett ytterligare svarsalternativ har tillkommit, det vill säga "så där".

Det sammantagna genomsnittliga resultatet på alla tre frågor är att 75,3 % har svarat "bra" samt ytterligare 7,4 % som har svarat "så där". Den frågan som sticker ut bland dessa tre är "Hur känns det när du är i omklädningsrummet?", där 18,5 % av eleverna har svarat "dåligt" (jämfört med 7,4 % på de andra två frågorna om känsla i skolan).

Delområde: Trygghet

Mål

Eleverna ska ha en positiv upplevelse av rasterna.

Mått (utgångsläge)

Utifrån trygghetsenkäten som genomfördes vt23 framkommer det att 92% av eleverna svarade positivt på hur de känner sig då de har rast på skolgården.

Mått (målvärde)

Andelen elever som svarar positivt på hur de känner på rasten ska öka.

Åtgärder

- Kartlägga orsakerna till negativa upplevelser på rasten.
- Utveckla pratkarta för rasten.
- Planera rastaktiviteten efter de barn som ska delta så att alla barn kan delta utifrån sina förutsättningar.
- Bjuda in grundskolans elever till rastaktiviteter anordnade av anpassad grundskola.

Ansvarig

Trygghetsansvarig

Resultat

På frågan "Hur känns det när du har rast ute på skolgården?" har 81,5 % svarat "bra", 11,1 % har svarat "sådär" och 7,4 % har svarat "dåligt".

Delområde: Studiero

Mål

Fler elever ska ha en positiv känsla när de jobbar i klassrummet.

Mått (nuläge)

Utifrån trygghetsenkäten som genomfördes vt23 framkommer det att 88% svarade positivt på hur de känner sig när de jobbar i klassrummet.

Mått (målvärde)

Andelen elever som har en positiv känsla när de jobbar i klassrummet ska öka.

Åtgärder

- Utveckla metoder för att tydliggöra klassrumsreglerna för eleverna.
- Tydliga rutiner, förutsägbarhet och schema under skoltid.
- Se över organisationen i och mellan klassrummen för att skapa studiero.
- Tydliggöra vem som har ledarskapet i klassrummet utifrån att det är många vuxna.

Ansvarig

Trygghetsansvarig

Resultat

På frågan "Hur känns det när du jobbar i klassrummet?" har 81,5 % svarat "bra", 7,4 % "sådär", 7,4 % "dåligt" och 3,7 % "vet inte".

Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Anpassad grundskola på Egebyskolan

- Samtal och individuell utvecklingsplan tillsammans med vårdnadshavare
- Trygghetsenkät
- Kontinuerliga utvärderingar med eleverna
- Analys i och med revidering av plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering
- Kontinuerlig dialog i arbetslag där olika situationer kartläggs i syfte att minimera risker

Analys av kartläggningen

Anpassad grundskola på Egebyskolan

Anpassad grundskola identifierade läsåret 22/23 ett behov av att utforma en egen trygghetsenkät för att på så vis tillförlitligt kunna följa upp de uppsatta målen. Enkäten genomfördes första gången vårterminen -23. Under läsåret 23/24 har enkäten omarbetats och utvecklats i syfte att tydliggöra ytterligare och därmed få sanningsenliga svar från eleverna. I den nya enkäten har svarsalternativen kompletterats med "sådär" och "vet inte". Trygghetsenkäten genomfördes vårterminen -24.

Inför att enkäten genomfördes började personalen öva på att utvärdera tillsammans med eleverna. Detta gjordes i olika situationer, exempelvis efter rast. Syftet var delvis att eleverna skulle få skapa en vana att uttrycka sin åsikt och använda sig av olika svarsalternativ, men även verka som en kartläggning av positiva eller mindre positiva upplevelser. Personalen hade då även en möjlighet att ställa följdfrågor till eleverna. Efter genomförandet av enkäten fick personalen möjlighet att utvärdera och komma med förbättringsförslag som tas med inför eventuell revidering. I utvärderingen framkom att svarsalternativen på frågorna "Känner du dig rädd för någon vuxen i skolan?" (där 63% har svarat "nej") och "Känner du dig rädd för andra elever i skolan?" (där 59,3% har svarat "nej") upplevdes förvirrande då bildstödet i just dessa frågor kunde medföra en risk för att eleverna förväxlade svaren. Vi kan inte utesluta att det bara är bildstödet som medfört att endast 63% respektive 59,3% inte känner sig rädda för vuxna eller elever i skolan. Det är därför viktigt att vi tar med oss detta framledes.

Frågorna och svarsalternativen i trygghetsenkäten var begränsade när målen inför läsåret sattes upp. I och med att trygghetsenkäten har omarbetats

föreligger svårigheter med att utläsa om elevernas känsla av trygghet har minskat eller om det finns elever som tidigare har svarat "ja" i brist på svarsalternativet "sådär".

Ett område som sticker ut i ett trygghetsperspektiv utifrån enkäten är omklädningsrummet. Efter genomförandet av enkäten har en ny gruppindelning gjorts i idrotten i syfte att färre elever ska vara i omklädningsrummet samtidigt, med målsättningen att öka lugnet och tryggheten i omklädningsrummet. Fortsatt behov av kartläggning och uppföljning av tryggheten.

En fördel i kartläggningen är användningen av olika former av mätverktyg, både kvantitativa och kvalitativa.

Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet

Anpassad grundskola på Egebyskolan

Mål

Att alla elever ska känna sig trygga i omklädningsrummet.

Mått (nuläge)

"Hur känns det när du är i omklädningsrummet?" där 63% av eleverna har svarat "bra".

Mått (målvärde)

Andelen elever som svarar "bra" på frågan "hur känns det när du är i omklädningsrummet?" ska öka.

Åtgärder

- Kartlägga genom att eleverna kontinuerligt får utvärdera sin upplevelse i omklädningsrummet, vilket ska mynna ut i eventuella justeringar utifrån framkomna resultat
- Se över gruppindelning och placering i omklädningsrummet utifrån ett trygghetsperspektiv
- Förbättra den fysiska miljön i omklädningsrummet

Ansvarig

Rektor inom anpassad grundskola.

Förs in i nästa läsårs plan under Uppföljning.

Mål

Andelen elever som upplever ett gott bemötande från vuxna och andra elever i skolan ska öka.

Mått (nuläge)

“Känner du dig rädd för någon vuxen i skolan?” där 63% har svarat “nej”

“Känner du dig rädd för andra elever i skolan?” där 59,3% har svarat “nej”

Mått (målvärde)

Andelen elever som svarar “nej” på frågorna "Känner du dig rädd för någon vuxen i skolan?" och "Känner du dig rädd för andra elever i skolan?" ska öka.

Åtgärder

- Fortsatt arbete och eventuell handledning kring förhållningssätt och bemötande utifrån positiv förstärkning.
- Arbete i klasserna om känslor i syfte att eleverna ska förstå och kunna beskriva sina känslor, och då i sin tur kunna få stöd.
- Revidera enkäten och dess svarsalternativ då det uppmärksammats svårigheter för eleverna att besvara frågan.
- Fortsatt öva på att utvärdera olika situationer och upplevelser med eleverna.
- Samverka och samarbeta med grundskolans trygghetsteam.

Ansvarig

Rektor.

Resultat

Förs in i nästa läsårs plan under Uppföljning.

Anmälningssrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig händelsen är innan den anmäls till rektor och huvudman. Anmälan ska göras skyndsamt och görs i det digitala systemet för misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Skyldigheten att anmäla gäller inte bara om personalen får kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering utan också om personalen själv uppmärksammar eller på annat sätt får kännedom om en händelse som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering, antingen via barnet/eleven själv eller via vårdnadshavare.

Barnet/eleven samt vårdnadshavare kan informera vilken personal som helst på förskolan/skolan/fritidshemmet om att en misstänkt kränkning eller trakasserier skett då all personal har tillgång att göra anmälan.

Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering

I ärenden som rör händelser mellan barn/elever är det i första hand den personal som arbetar närmast barnet eller eleven som utreder det inträffade. I vissa verksamheter finns speciellt inriktade team t ex trygghetsteam, antimobbingsgrupper eller likabehandlingsgrupper som ansvarar för det operativa arbetet.

Alla inblandade informeras om att utredning påbörjats och vem som är ansvarig. Anteckningar ska göras i Prorenata i mallen "Utredning av misstänkt kränkning/diskriminering/ trakasserier" i alla ärenden.

När personal utsatt barn/elever för misstänkt kränkning och trakasserier är det rektor som genomför utredningen.

4. Ansvar och uppföljning

Ansvarsförhållanden

Utbildningsnämnden har det övergripande ansvaret för arbetsmiljön i verksamheten. Ansvaret för det systematiska arbetsmiljöarbetet har nämnden delegerat till utbildningschefen, som i sin tur har delegerat ansvaret till rektorer. I ansvaret ingår att barn och elever har en arbetsmiljö som är utvecklande och fri från kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Huvudmannens ansvar att utreda omständigheterna kring misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering har nämnden delegerat till rektorer.

Ansvaret för att ta emot anmälningar har nämnden delegerat till verksamhetschefen för det centrala barn- och elevstödet.

Uppföljning

Utbildningsnämnden får en samlad bild av arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering genom:

- Att ta del av enheternas planer.
- Besök ute i verksamheterna som representanter för nämnden genomförs.

Utbildningsförvaltningen
Utbildningsförvaltningen
Telefon: 010-234 50 00
E-post: utbildning@mjolby.se
Burensköldsvägen 11-13, 595 80 Mjölby

